

Squash [skvoš] je hra pro dva hráče podobná tenisu. Hraje se na uzavřeném hřišti speciálními raketami a míčkem na squash.

Charakteristika hry

Zápas se hraje na 2 až 3 vítězné sety, podle volby organizátorů soutěže. Set získá hráč, který dosáhne jako první 11 bodů. Jestliže skóre dosáhne stavu 10:10, tak přijímající hráč rozhodne, zda se bude hrát do jedenácti bodů, nebo do dvanácti. V druhém případě k výhře hráč musí mít o 2 body více než protihráč (např.: 12/10, 13/11...). Bod může získat, po změně pravidel v roce 2007, při výměně podávající i přijímající hráč. Pokud podávající hráč vyhraje výměnu, získá bod a nadále mu zůstává podání, vyhraje-li výměnu přijímající, získá bod a stane se podávajícím. Vítězem utkání je hráč, který získal stanovený počet setů.

Hra

Samotná hra začíná podáním, které se provádí z malého čtverce na hřišti, ve kterém musí hráč stát alespoň jednou nohou. Hráč, který podává poprvé (v setu nebo po ztrátě), si může vybrat, zda se bude podávat z levé nebo pravé strany. Pokud však podává vícekrát v řadě, musí strany pravidelně každé podání střídat. Při podání si hráč míček rukou nebo raketou nadhodí a odpálí ho na přední stěnu mezi prostřední dělicí čárou a vrchní autovou čárou. Míček (pokud ho neodpálí přijímající volejem) musí po odrazu z přední stěny dopadnout do většího protilehlého obdélníku, než stojí podávající. Než míček dopadne, může se odrazit i o další stěny.

Poté, co bylo provedeno dobré podání, se hráči střídají v úderech, dokud jeden nestihne nebo nesprávně odpálí míček anebo se dopustí jiného přestupku. Při hře se míček může libovolně odrážet od stěn s jakýmkoliv počtem dotyků. Může však jenom jednou dopadnout na zem. Jedním ze základních pravidel je, že míček se musí vždy dotknout přední stěny a nezáleží na tom, jestli se dotkne nejprve boční či zadní nebo jenom přední stěny. Dále při odpálení míčku hráčem se míček nesmí dotknout země dříve než přední stěny.

Pokud nechceme ztrácet body musí se nám odehrané údery „vejít“ do hřiště, přičemž čára je ve squashi špatný míč. Na přední stěně se míček nesmí dostat na nebo pod nejnižší a na nebo nad nejvyšší čárou. Na zadní a bočních stěnách se míček nesmí dostat na nebo nad vrchní čáru

popřípadě do vrchní sítě. Pokud při hře hráč nezasáhne míček, může učinit opakované pokusy o jeho zasažení.

Při zahájení druhého a každého následujícího setu podává jako první vítěz předchozího setu.

Hřiště a vybavení

Squashový kurt je dlouhý 9,75 m a široký 6,40 m. Zadní stěna kurtu bývá většinou průhledná. Na přední straně je spodní lišta, která má jiný zvuk pokud ji trefíme a je vysoká 48 cm. Pokud je tato lišta zasažena ve hře jedná se o aut.

Raketa pro squash je trošku větší a těžší než raketa pro badminton, ale je menší a lehčí než raketa na tenis. Rozměry rakety jsou: Max. délka - 686 mm Max. šířka - 215 mm Max. délka výpletu - 390 mm Max. plocha výpletu - 500 mm². Max. hmotnost - 255 g

Míč na squash má průměr 40 mm a hmotnost 24 g. Dále se míčky rozeznávají podle odskoku či odrazu o stěny. Tento odraz reprezentuje barevná tečka na míčku. Začínající hráči používají nejčastěji míček s modrou nebo červenou tečkou, protože se velmi dobře odráží a odskakuje. Naproti tomu velmi dobří hráči, používají míček s jednou nebo dvěma žlutými tečkami, který skáče velmi málo (je tzv. pomalý). Všechny míčky po zahřátí na svou optimální teplotu se odráží zhruba stejně. Rozdíl je v tom, že každý míček má tuto provozní teplotu jinou. Začínající hráči nedokáží během hry zahřát míček tak jako hráči pokročilejší, proto používají výše zmíněné míčky s modrou nebo červenou tečkou, které se dobře odráží již ve studeném stavu.

Historie

Na počátku 19. století se objevila jiná varianta již tehdy dobře známé hry tenisu. Postarali se o to chovanci ve věznici Fleet v Londýně, když si svůj pobyt za mřížemi krátili údery míčku pomocí rakety o zeď a vymysleli tak hru „Rackets“ („rakety“). Tato hra se rozšířila na některé anglické školy.

A právě na jedné z nich se zrodil nový sport **squash**. Bylo to kolem roku 1830 na škole Harrow, kde se skupina studentů nemohla dostat na vytížený kurt pro rakety. Proto začali trénovat s míčkem z indické gumy údery o stěny a objevili, že se míček od stěn neodráží, ale při dopadu na stěnu se „rozplácne“. Tato varianta hry se zakrátko prosadila a stala se natolik populární, že

v roce 1864 byly na škole vybudovány první 4 squashové kurty a squash byl oficiálně uznán jako sport. První kurty byly budovány na školách a univerzitách v Anglii a později se objevily i klubové kurty.

Většího rozmachu dosáhl squash až po skončení 1. světové války ve 20. letech. Tento sport si oblíbilo tisíce hráčů na celém světě a začaly se organizovat první mistrovství a zápasy. První profesionální mistrovství světa, které se konalo v roce 1920 v Anglii, vyhrál C. R. Read (Queens Club) v souboji s A. W. B. Johnsne (RAC Club).

V roce 1907 byla založena první squashová asociace pod jménem United States Squash Rackets Association. Po ní následovala v roce 1911 Canadian Squash Rackets Association. V Anglii byla hra nejprve od roku 1908 regulována squashovým výborem, který spadal pod Tennis and Rackets Association. V roce 1928 se však osamostatnila vlastní Squashová asociace (Squash Rackets Association).

Nejvíce se asi o popularizaci squashe a jeho rozmach postarali Jonah Barington (Irsko) a Geoff Hunt (Austrálie). Oba byli jedni z nejlepších hráčů v 60. a 80. letech a přiblížili představu o squashi širokým masám sportovců, čímž nastartovali obrovský boom tohoto sportu. Od té doby se po celém světě postavilo 46 000 kurtů a squash hraje 15 milionů registrovaných hráčů (údaje z roku 1994).

V roce 1966 se sešli zástupci z Austrálie, Velké Británie, Indie, Nového Zélandu, Pákistánu, Jižní Afriky, USA, Kanady a Spojených Arabských Emirátů a vytvořili základy nové zastřešující organizace – Mezinárodní squashová Asociace (International Squash Rackets Association (ISRF), která poprvé zasedala 5. ledna 1967. V roce 1992 se ISRF přejmenovala na Světovou squashovou federaci (World Squash Federation – WSF) a změnila i oficiální název sportu na jednoduché „SQUASH“, oproti předchozímu „Squash Rackets“ (squash rakety). WSF nyní sdružuje pod sebou 109 národních squashových asociací. V současnosti se WSF stará o dodržování a upřesňování pravidel, vydává specifikace kurtů, raket a dalšího nutného vybavení, vytváří metodiku a systém výuky a tréninku. Dále zajišťuje koordinaci kalendáře světových turnajů; vypisuje a organizuje Mistrovství světa pro muže, ženy, juniory (chlapce, dívky), a seniory, a to jak ve dvouhře tak ve čtyřhře. WSF také úzce spolupracuje s International Olympic Committee (IOC) – Mezinárodní olympijský výbor, aby byl squash zařazen mezi olympijské sporty. Ze squashe bylo odvozeno několik dalších sportů (např. ricochet).

Největší hráč v historii squashe je Pákistánec Jahangir Khan, který byl mistrem světa v letech

1982 až 1988.

Reference

1. [↑](#) Zkrácená Pravidla squashe [online]. Praha 6 – Strahov : Česká asociace squashe, 2009-11-11, rev. 2009-11-11, [cit. 2010-10-09].

[Dostupné online.](#)

(Čeština)

Externí odkazy

[Pravidla hry Squash Česká asociace squashe](#)